

TAURAGĖS RAJONO SAVIVALDYBĖS KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBA

AUDITO ATASKAITA DĖL TAURAGĖS RAJONO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJOJE ATLIKTO FINANSINIO IR TEISĖTUMO AUDITO REZULTATŲ

2017 m. liepos 13 d. Nr. AP-11
Tauragė

Auditas atliktas, vykdant Savivaldybės kontrolieriaus 2016 m. rugsėjo 22 d. pavedimą Nr. PA-5

Auditą atliko

Savivaldybės kontrolieriaus pavaduotoja Nijolė Marozienė (grupės vadovė)

Vyriausioji specialistė Raimonda Jurgutytė-Skirmantė

Auditas pradėtas 2016-09-22

Auditas baigtas 2017-07-05

TURINYS

Ižanga	3 psl.
Audito apimtis ir metodai	3 psl.
Audito pastebėjimai, išvados ir rekomendacijos	5 psl.
1. Pastebėjimai dėl metinio finansinių ataskaitų rinkinio.....	5 psl.
2. Pastebėjimai dėl metinio biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio.....	7 psl.
3. Pastebėjimai dėl savivaldybės biudžeto lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumo.....	8 psl.
3.1. Savivaldybės biudžeto asignavimų naudojimas.....	8 psl.
3.2. Turto valdymas, naudojimas ir disponavimas juo.....	10 psl.
4. Rekomendacijos.....	10 psl.
Priedai	12 psl.

IŽANGA

Finansinis ir teisėtumo auditas atliktas vadovaujantis Tauragės rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos 2016 ir 2017 metų veiklos planais¹. Ši ataskaita yra Savivaldybės 2016 metų konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ir finansinių ataskaitų rinkinių audito ataskaitos sudėtinė dalis.

Audito tikslas – Įvertinti Tauragės rajono savivaldybės administracijos 2016 metų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių duomenų tikrumą, teisingumą ir pareikšti nepriklausomą nuomonę; įvertinti savivaldybės biudžeto lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumą ir pareikšti nepriklausomą nuomonę.

Audituojamas subjektas – Tauragės rajono savivaldybės administracija (toliau – Administracija), adresas: Respublikos g. 2, LT-72255 Tauragė, identifikavimo kodas – 188737457. Administracija yra viešasis juridinis asmuo, atliekantis viešojo administravimo funkcijas. Administracijos steigėja yra Tauragės rajono savivaldybės taryba. Administraciją sudaro struktūriniai padaliniai, struktūriniai teritoriniai padaliniai – seniūnijos (Administracijos filialai) ir į struktūrinius padalinius neįeinantys valstybės tarnautojai. Vienas iš pagrindinių administracijos tikslų – atlikti teisės aktais priskirtas funkcijas, svarbiausias uždavinys – vykdyti viešąjį administravimą ir administruoti viešųjų paslaugų teikimą.

Audituojamas laikotarpis – 2016 metai.

Audituojamu laikotarpiu Administracijos direktoriaus pareigas ėjo Modestas Petraitis, Centralizuotos buhalterijos skyriaus vedėjos pareigas ėjo Ona Bartulienė.

Audito ataskaitoje pateikiami tik audito metu atlikti ir nustatyti dalykai, o nepriklausoma nuomonė dėl 2016 metų biudžeto vykdymo ir finansinių ataskaitų rinkinių duomenų bei savivaldybės biudžeto lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumo bei jų naudojimo įstatymų nustatytiems tikslams pareiškiamą audito išvadoje.

AUDITO APIMTIS IR METODAI

Finansinis ir teisėtumo auditas atliktas pagal Valstybinio audito reikalavimus² ir tarptautinius audito standartus³, siekiant gauti pakankamą užtikrinimą, kad biudžeto vykdymo ir finansinių ataskaitų rinkiniuose nėra reikšmingų iškraipymų, o biudžeto lėšos ir turtas valdomi, naudojami ir disponuojama jais teisėtai. Visiškas užtikrinimas yra neįmanomas dėl įgimtų audito apribojimų ir to fakto, kad netikrinome visų (100 proc.) ūkinių įvykių, ūkinių operacijų ir sudarytų sandorių.

Audito metu atlikta išsami rizikos analizė, apskaitos ir vidaus kontrolės tyrimas. Audito procedūros buvo atliktos svarbiausiose audito srityse, atrinkus audito pavyzdžius, kurie turi visumai

¹ 2016 m. veiklos planas patvirtintas Savivaldybės kontrolieriaus 2015-10-19 įsakymu Nr. V-4; 2017 m. veiklos planas patvirtintas Savivaldybės kontrolieriaus 2016-11-03 įsakymas Nr. V-5;

² Patvirtinta Lietuvos Respublikos valstybės kontrolieriaus 2002-02-21 įsakymu Nr. V-26 (su vėlesniais pakeitimais);

³ Patvirtinti Tarptautinės buhalterijų federacijos Tarptautinių audito ir užtikrinimo standartų valdybos (Lietuvos audito rūmų išversti į lietuvių kalbą, <http://www.lar.lt/new/page.php?514>).

būdingas savybes. Atliekant auditą daryta prielaida, kad visi pateikti duomenys yra teisingi, išsamūs ir galutiniai, o dokumentų kopijos atitinka originalus.

Audito metu vertinome Administracijos 2016 metų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių duomenis. Vertinamą žemesniojo lygio finansinių ataskaitų rinkinį sudarė Finansinės būklės ataskaita, Veiklos rezultatų ataskaita, Grynojo turto pokyčio ataskaita, Pinigų srautų ataskaita ir Finansinių ataskaitų rinkinio aiškinamasis raštas. Finansinių ataskaitų rinkinys parengtas pagal 2016 m. gruodžio 31 d. duomenis.

Savivaldybės administracija parengė grupės (Administracijos ir seniūnijų: Batakių, Gaurės, Lauksargių, Mažonų, Skaudvilės, Tauragės miesto, Tauragės ir Žygių) suvestinį – konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinį.

Turto ir atitinkamai finansavimo sumų, įsipareigojimų ir grynojo turto likutis, kaip nurodyta grupės konsoliduotoje finansinės būklės ataskaitoje, 2016 metų pradžioje buvo iš viso 84.396,7 tūkst. eurų, pabaigoje – 82.917,5 tūkst. eurų.

2016 metų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinį sudarė Biudžetinių įstaigų pajamų įmokų į biudžetą, biudžeto pajamų iš mokesčio dalies ir kitų lėšų, skiriamų programoms finansuoti, ataskaita (forma Nr. 1), Biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo (forma Nr. 2), Finansinės nuomos (lizingo) ir pirkimo išsimokėtinai įsipareigojimų ataskaita (forma Nr. 3), Mokėtinų ir gautinų sumų ataskaita (forma Nr. 4) ir Biudžeto vykdymo ataskaitų aiškinamasis raštas. Biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys parengtas pagal 2016 m. gruodžio 31 d. duomenis.

Administracija vykdė visas (10) 2016-2018 metų strateginio veiklos plano programas, kurių įgyvendinimui patvirtinta (su patikslinimais) 12.402,7 tūkst. eurų biudžeto asignavimų, gauta ir panaudota 11.929,0 tūkst. eurų, iš jų: 8.858,1 tūkst. eurų išlaidoms (tarp jų 1.484,2 tūkst. eurų darbo užmokesčio ir socialinio draudimo išlaidoms) ir 3.070,9 tūkst. eurų ilgalaikiam turtui įsigyti. Savivaldybės administracija gavo kitų lėšų, kurių šaltiniai: ES lėšos, pavedimų lėšos pagal finansavimo sutartis ir kitos lėšos (parama). Iš viso kitų lėšų panaudota 7.109,6 tūkst. eurų, iš jų: 240,6 tūkst. eurų ES lėšų, 6.849,9 tūkst. eurų pavedimų lėšų pagal finansavimo sutartis ir 19,1 tūkst. eurų paramos lėšų.

Dėl lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumo

Audito metu vertinome, ar savivaldybės biudžeto lėšos ir turtas valdomi, naudojami ir disponuojama jais teisėtai:

- ar įstaigai skirtos lėšos prekėms, paslaugoms ir kitoms išlaidoms buvo naudojamos pagal tikslinę paskirtį teisės aktų nustatyta tvarka; ar pasiekti programų tikslai;
- ar laikomasi darbo užmokesčio ir kitų išmokų mokėjimą, reglamentuojančių teisės aktų;

- kaip laikomasi viešuosius pirkimus reglamentuojančių teisės aktų, ar perkant prekes, paslaugas ir darbus racionaliai ir taupiai naudojami asignavimai;

- turto įsigijimo, gavimo neatlygintinai, perdavimo ir nurašymo teisėtumas.

Teisės aktai, kuriais vadovaujantis atliktos savivaldybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumo vertinimo procedūros, pateikti 1 priede.

Audito įrodymai gauti taikant skaičiavimo, patikrinimo, paklausimo, analitines ir kitas procedūras.

AUDITO PASTEBĖJIMAI, IŠVADOS IR REKOMENDACIJOS

1. Pastebėjimai dėl metinio finansinių ataskaitų rinkinio

Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo⁴ 3 straipsnio 1 dalyje nurodyta, kad viešojo sektoriaus subjektų finansinių ataskaitų rinkinys turi būti sudaromas taip, kad teisingai parodytų viešojo sektoriaus subjekto turtą, finansavimo sumas, įsipareigojimus, pajamas ir sąnaudas, grynąjį turtą, pinigų srautus. Finansinių ataskaitų rinkinio tikslas – pateikti informaciją apie viešojo sektoriaus subjekto finansinę būklę, veiklos rezultatus, grynojo turto pokyčius ir pinigų srautus, kuria naudojasi vartotojai, priimdami ir vertindami sprendimus dėl išteklių paskirstymo ir jų naudojimo teikiant viešąsias paslaugas.

Audito metu nustatėme, kad 2016 metais pasiekta pažanga tvarkant turto ir įsipareigojimų apskaitą:

Administracija pergrupavo didžiąją dalį nebaigtoje statyboje užregistruotų objektų, naudojamų veikloje, į ilgalaikį materialųjį turtą pagal ankstesnių metų statybos užbaigimo aktus. Nebaigtos statybos vertė 2016-12-31 lyginant su 2015-12-31 sumažėjo 73,3 proc.

Keliai ir gatvės užregistruoti apskaitoje atskirais turto vienetais, jų pavadinimai ir numeriai atitinka vietinės reikšmės kelių sąrašo pavadinimus ir numerius, ištaisytos kitos apskaitos klaidos.

Patvirtintas Biologinio turto apskaitos tvarkos aprašas⁵. Biologinis turtas inventorizuotas pagal 16 VSAFAS reikalavimus. Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje nustatytas biologinio turto tikrosios vertės pasikeitimas dėl jo fizinių savybių.

Tačiau nustatėme duomenų iškraipymus:

- 1620,5 tūkst. eurų padidintos nuvertėjimo ir nurašymo sąnaudos ir atitinkamai einamųjų metų finansavimo pajamos dėl ankstesniais metais netinkamai užregistruoto turto klaidų taisymo. Tokiu būdu Veiklos rezultatų ataskaitoje pateikti padidinti pagrindinės veiklos pajamų (A.I.1 ir A.I.2 str.) ir pagrindinės veiklos sąnaudų (B.VIII. str.) duomenys.

⁴ Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymas Nr. X-1212, 2007-06-26 (su pakeitimais ir papildymais);

⁵ Patvirtintas Administracijos direktoriaus 2016-07-07 įsakymu Nr. 5-745.

Finansinės būklės ataskaitoje:

- 583,1 tūkst. eurų sumažinti gautinų sumų (C.III.6 str.) ir biudžetui mokėtinų sumų (E.II.6.2 str.) duomenys, nes apskaitoje neužregistruotas teismo sprendimas, kuriuo kita šalis įpareigota grąžinti Savivaldybei išekvotas biudžeto lėšas.
- Apskaitoje neužregistruotas žemės tikrosios vertės rezervas. Dėl to 72,6 tūkst. eurų sumažintos finansavimo sumos (D.II. str.) ir atitinkama suma padidintas grynasis turtas (D.IV. str.). Taip pat šia suma neteisingi duomenys pateikti Grynojo turto pokyčių ataskaitoje (17 str.).
- Nesilaikant 14-ojo VSAFAS⁶ nuostatų neteisingai apskaičiuota ir 33,6 tūkst. eurų padidinta nuosavybės metodo įtaka (F.III. str.), atitinkama suma sumažintas perviršis (F.IV. str.). Šia suma neteisingi duomenys nurodyti Grynojo turto ataskaitoje (17 str.) ir Veiklos rezultatų ataskaitoje (I. str.).

Administracijos apskaitoje nėra užregistruoti miškai, nes procesas dėl miškų priskyrimo ir perdavimo valdyti patikėjimo teise Savivaldybei nėra užbaigtas ir tebevyksta. Taip pat nepradėtos procedūros dėl kultūros paveldo objektų įregistravimo, kas buvo pastebėta ankstesnio audito ataskaitoje:

Savivaldybės administracijos apskaitoje neužregistruoti Trepų dvaro, Lomių dvaro ir Lankininkų dvaro parkai ar likę jų fragmentai, esantys Tauragės rajono savivaldybės teritorijoje ir įregistruoti Kultūros vertybių registre (pagal Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo 3 str. kultūros paveldo objektai – reikšmingais pripažinti istoriniai želdynai: parkai, sodai ir kiti istoriniai želdynai).

Finansinių ataskaitų aiškinamajame rašte Administracija nepateikė informacijos apie teismo sprendimu gautinas sumas iš asmens, išekvojusio biudžeto lėšas, taip pat apie esminių klaidų taisymą bei asocijuotų subjektų (UAB Tauragės regioninio atliekų tvarkymo centras ir VšĮ „Tauragės futbolas“) patirtus nuostolius (211,0 tūkst. Eur), viršijančius balansinę Savivaldybės investicijų vertę. Be to, kita informacija apie investicijas į kontroliuojamus ir asocijuotus subjektus pateikta netiksliai.

Nesąlygodami savo nuomonės, atkreipiame dėmesį, kad metinės inventORIZACIJOS komisija nepateikė pastabų ar pasiūlymų dėl gautinų sumų ir išipareigojimų nuvertėjimo.

Šie audito nustatyti dalykai daro įtaką audito išvadai dėl finansinių ataskaitų rinkinio.

Pastebėjimai, neturintys įtakos reiškiant nepriklausomą nuomonę dėl metinių ataskaitų duomenų teisingumo, Administracijai pateikti žodžiu ir raštu (2016-12-12 Nr. S-85, 2017-07-07 Nr. S-61).

⁶ 14-as VSAFAS „Jungimai ir investicijos į asocijuotus subjektus“ patvirtintas Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008-12-09 įsakymu Nr. 1K-430 (2010-05-13 įsakymo Nr. 1K-157 redakcija su vėlesniais pakeitimais);

2. Pastebėjimai dėl metinio biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio

Audito metu nustatėme, kad Administracija, nesilaikydama Valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikacijos⁷ ir patvirtintos programų sąmatos⁸, dalį biudžeto lėšų suplanavo, panaudojo ir išlaidas apskaitė pagal netinkamus ekonominės klasifikacijos straipsnius, o metinėje biudžeto vykdymo ataskaitoje (forma Nr. 2) atskirų straipsnių duomenis pateikė neteisingai. Išlaidos užregistruotos ne pagal ekonominę prasmę ir 101,4 tūkst. eurų padidintos prekių ir paslaugų naudojimo išlaidos (2.2 str.), sumažintos: 56,6 tūkst. eurų subsidijos (2.4 str.), 39,0 tūkst. eurų kitos išlaidos (2.8 str.) ir 5,8 tūkst. eurų materialiojo ir nematerialiojo turto įsigijimo išlaidos (3.1 str.), iš jų:

- 56,6 tūkst. eurų subsidijos dėl įmonių ir darbo vietų steigimo pagal Savivaldybės tarybos patvirtintus aprašus⁹ nurodytos kitų paslaugų išlaidose (ekonominės klasifikacijos kodas 2.2.1.1.1.30) ir atitinkama suma sumažintos subsidijų gamybai išlaidos (ekonominės klasifikacijos kodas 2.4.1.1.1.3);
- 39,0 tūkst. eurų išlaidas daugiabučiams namams atnaujinti pagal daugiabučių namų renovavimo programą¹⁰ nurodytos kitų paslaugų išlaidose (ekonominės klasifikacijos kodas 2.2.1.1.1.30) ir šia suma sumažintos kitos išlaidos kitiems einamiesiems reikalams (ekonominės klasifikacijos kodas 2.8.1.1.1.2);
- 5,8 tūkst. eurų avansinis mokėjimas už nematerialiojo turto kūrimą užregistruotas kitų paslaugų išlaidose (ekonominės klasifikacijos kodas 2.2.1.1.1.30) ir atitinkama suma sumažintos materialiojo ir nematerialiojo turto įsigijimo išlaidos (3.1.2.1.1.5).

Kiti pastebėjimai Administracijai pateikti žodžiu ir 2017-03-23 raštu Nr. S-33.

⁷ Patvirtinta finansų ministro 2003-07-03 įsakymu Nr. 1K-084 (su vėlesniais pakeitimais).

⁸ Patvirtinta Tauragės rajono savivaldybės tarybos 2016-02-17 sprendimu Nr. 1-29;

⁹ Naujai įregistruotų mažų ir labai mažų verslo įmonių pradinio steigimosi išlaidų subsidijavimo tvarkos aprašas patvirtintas 2012-03-21 sprendimu Nr. 1-323; Darbo vietų steigimo subsidijavimo tvarkos aprašas patvirtintas 2015-11-11 sprendimu Nr. 1-297;

¹⁰ Daugiabučių namų renovavimo programos daugiabučiams namams atnaujinti (modernizuoti) teikimo taisyklės patvirtintos 2014-11-26 sprendimu Nr. 1-335;

3. Pastebėjimai dėl savivaldybės biudžeto lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumo

3.1. Savivaldybės biudžeto asignavimų naudojimas

Pagal Biudžeto sandaros įstatymą¹¹ asignavimų valdytojai privalo užtikrinti programų vykdymo ir paskirtų asignavimų naudojimo teisėtumą, ekonomiškumą, efektyvumą ir rezultatyvumą.

Programos ir priemonės

Nustatėme, kad nesilaikoma finansinės drausmės:

➤ Nepatikslinus Ugdymo kokybės ir mokymosi aplinkos užtikrinimo programos (kodas 01.09) asignavimų plano ir vykdant švietimo įstaigų modernizavimą (priemonės kodas 01.09.01.02.01) išleista 16,8 tūkst. Eur daugiau, o išlaidos nurodytos „Tauragės rajono plėtros projektų valdymo programos (kodas 04.03) projektinės dokumentacijos rengimo priemonėje (kodas 04.03.01.01.01).

➤ Vykdant verslo skatinimo ir investicijų pritraukimo priemonių įgyvendinimą (priemonės kodas 02.04.02.01.01) nebuvo laikomasi Darbo vietų steigimo subsidijavimo tvarkos aprašo⁹ 6.2, 6.6 ir 6.7 p. reikalavimų, kad darbo vietos steigimo išlaidos apmokamos kompensavimo būdu per 30 k. d. nuo visų reikalingų dokumentų gavimo dienos pervedant į nurodytą lėšų gavėjo sąskaitą banke, ir kad priemonės turi būti įgyvendintos iki einamų metų gruodžio 20 d., nes 2 subjektams¹² lėšos pervestos avansu, už kurį jie atsiskaitė 2017 m. Taip Administracija 9,0 tūkst. eurų padidino išankstinius mokėjimus.

Atkreipiame dėmesį į tai, kad Darbo vietų steigimo subsidijavimo tvarkos aprašas tobulintinas, nes numatytos procedūros dubliuojamos ir taip neracionaliai naudojami žmogiškieji ištekliai, nustatytas perteklinis kiekis dokumentų, kuriuos turi pateikti pretendentas į subsidiją, kontrolės funkcija nėra priskirta konkrečiam specialistui.

➤ Vykdant bendruomenių rėmimą (priemonės kodas 01.08.01.02.04) nebuvo laikomasi Bendruomenių rėmimo programos nuostatų¹³ 10.1, 27-29 ir 32 p. reikalavimų, kad projekto teikėjas pripažįstamas netinkamu gauti finansavimą, jeigu neįvykdė įsipareigojimų pagal ankstesnes projektų sutartis atsiskaityti per 14 d. po projekto įgyvendinimo, nes bendruomenėms¹⁴ buvo skiriamas finansavimas neatsižvelgiant į tai, kad bendruomenė nepateikė atsiskaitymui reikalingų dokumentų.

¹¹ Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymas, 1990-07-30, Nr. I-430 (su vėlesniais pakeitimais);

¹² UAB „Rūsysis“, 2016-05-27 sutartis Nr. 51S-382; UAB „Šaukštelis“, 2016-08-26 sutartis Nr. 51S-706;

¹³ Patvirtinti Administracijos direktoriaus 2015-04-10 įsakymu Nr. 5-329;

¹⁴ Taurų kaimo bendruomenė „Taurų žiburys“ (sutartys 2016-06-29 Nr. 51S-569; 2016-08-24 Nr. 51S-685; 2016-10-04 Nr. 51S-815); kaimo bendruomenė „Skaudvilės kraštas“ (sutartys 2016-08-24 Nr. 51S-688; 2016-10-17 Nr. 51S-858); Tauragės m. bendruomenė Tarailių ratas (Nr. 2016-10-01 sutartis Nr. 51S-813); Mažonų k. bendruomenė Mažonų ratas (sutartys 2016-06-23 Nr. 51S-560; 2016-08-24 Nr. 51S-689); Tauragės m. vietos veiklos grupė (2016-06-23 sutartis Nr. 51S-561)

➤ Viešųjų renginių organizavimui savivaldybės teritorijoje (priemonės kodas 01.08.01.01.03) buvo patvirtintas 32,0 tūkst. eurų asignavimų planas⁸. Metų eigoje pagal patikslintą planą gauta ir panaudota 55,7 tūkst. eurų biudžeto lėšų, kurių renginių kaštams padengti neužteko, nes liko 2,7 tūkst. eurų skola tiekėjui. Neturėdama aprašo, reglamentuojančio renginių organizavimo išlaidas, ir detalios renginių išlaidų sąmatos, Administracija didžiąją dalį biudžeto lėšų panaudojo Tauragės miesto ir Kalėdų eglutės įžiebimo švenčių organizavimui.

Pažymėtina, kad biudžeto lėšos skiriamos kitos veiklos rėmimui ir prašymų įgyvendinimui (priemonės kodas 01.08.01.02.05), neturint šioms priemonėms įgyvendinti lėšų skirstymo ir naudojimo taisyklių, kuriose būtų nustatyti lėšų skyrimo kriterijai ir jų panaudojimo kontrolė.

Viešieji pirkimai

Administracijoje neracionaliai organizuojamas viešųjų pirkimų procesas, nes pirkimo organizatoriais¹⁵ paskirtas 41 darbuotojas, jiems reikalinga speciali viešųjų pirkimų organizavimui ir vykdymui kompetencija. Sudėtingas viešųjų pirkimų koordinavimas, sisteminimas ir apskaita bei suvestinių ataskaitų pateikimas teisės aktų nustatyta tvarka. Tačiau Administracija neturi viešųjų pirkimų organizavimo ir vidaus kontrolės tvarkos aprašo, kuriame būtų detalai ir aiškiai išdėstytos pirkimų iniciatorių, pirkimų organizatorių ir prevencinę kontrolę atliekančių asmenų funkcijos, uždaviniai ir atsakomybė.

Audito metu nustatėme, kad praktikoje Administracija nevykdė viešųjų pirkimų kontrolės ir taip neracionaliai naudojo žmogiškuosius išteklius atlikdama momentinius viešinimo per radiją ir televiziją bei spaudą paslaugos pirkimus, neplanuojant šių paslaugų pirkimo vertės visiems finansiniams metams.

2016 m. pirkto Finansų apskaitos valdymo sistemos (FAVS) priežiūros, konsultavimo ir tobulinimo paslaugas (52,6 tūkst. eurų) 43 Savivaldybės įstaigoms. Konsultavimo paslaugos dalis sudaro 68,2 proc. visos paslaugų sutarties vertės. FAVS programa įdiegta 2013 metų pradžioje, konsultacijos buvo vykdomos kiekvienais metais. Informacinės sistemos korekcijos ir konsultacijos nevykdomos centralizuotai, konsultacijos tuo pačiu klausimu teikiamos kiekvienoje įstaigoje atskirai, ir dėl to ši paslaugos dalis turi reikšmingą įtaką ekonomiškam lėšų naudojimui.

Atliko 2 pirkimus dėl Strateginio planavimo IS duomenų integravimo su Finansų apskaitos valdymo sistema (1) ir su biudžeto IS programa EKSITONAS (2), nes nebuvo apsisprendusi, kokias informacines programas naudoti strateginiam planavimui, biudžeto ir finansų valdymui, ir neįvertino, kurios paslaugos yra reikalingesnės.

Kasmet Administracija perka teisinės paslaugas, kurios priskirtinos Administracijos Juridinio ir personalo skyriaus funkcijoms. Suteiktų konsultacijų pavyzdžiai:

¹⁵ Administracijos direktoriaus 2016-11-22 įsakymas Nr. 5-1298;

Teisinė konsultacija dėl savivaldybės tarybos narių kompetencijos šaukti tarybos posėdžius, įtraukti klausimus į darbotvarkę; konsultacija dėl tarybos nario teisės dalyvauti posėdyje būnant nedarbingu; dėl valstybės pagalbos klausimo įvertinimo bei susijusių dokumentų analizė; rašto Tauragės rajone veikiančioms perkančiosioms organizacijoms (dėl centralizuoto elektros pirkimo) parengimas; dėl tolesnio centralizuotų viešųjų pirkimų vykdymo (įgaliojimų rengimo, elektros energijos kiekio paskaičiavimo, ataskaitų rengimo); vidaus audito išvadų dėl bibliotekos veiklos analizė, situacijos, susijusios su bankrutuojančios įmonės pareiga sumokėti žemės nuomos mokesčių iš administravimui skirtų lėšų, analizė ir kt.).

Šie audito metu nustatyti dalykai daro įtaką audito išvadai dėl savivaldybės lėšų valdymo ir naudojimo teisėtumo.

3.2. Turto valdymas, naudojimas ir disponavimas juo

Atkreipiame dėmesį į tai, kad ankstesnio audito metu teikėme pastabas¹⁶, jog viešosios įstaigos Tauragės rajono pirminės sveikatos priežiūros centro steigėjas – Tauragės rajono savivaldybė nėra priėmusi sprendimo dėl turto investavimo ir neturi dalininko (savininko) įnašų šioje įstaigoje. Pagal Viešųjų įstaigų įstatymo¹⁷ 7 straipsnio nuostatas nesuformavusi dalininko (savininko) įnašų, Savivaldybė neturi dalininko (savininko) teisių. Audituojamuoju laikotarpiu situacija nepasikeitė.

Pastebėjimus, išvadas ir rekomendacijas dėl turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo pateikėme veiklos audito ataskaitoje¹⁸. Pažymėtina, kad Administracija ėmėsi priemonių, jog turtas būtų valdomas efektyviau ir įgyvendina veiklos audito ataskaitoje teiktas rekomendacijas (naujai parengti ir Savivaldybės tarybos patvirtinti Turto valdymo, naudojimo ir disponavimo, Turto nuomos bei Turto perdavimo neatlygintinai naudotis tvarkų aprašai), todėl audito rekomendacijos neteiksime.

4. Rekomendacijos

Atsižvelgdami į ataskaitoje nurodytus dalykus rekomenduojame Tauragės rajono savivaldybės administracijai :

1. Siekiant užtikrinti finansinių ataskaitų rinkinių duomenų teisingumą, sukurti kontrolės priemones, kad kiekvieno ataskaitinio laikotarpio pabaigoje būtų teikiama informacija apie teisminių ginčų eigą ir galimus išipareigojimus ir vertinama tikimybė juos vykdyti (ataskaitos 1 dalis).

2. Siekiant, kad visas turtas būtų apskaitomas, išanalizuoti informaciją apie nekilnojamojo kultūros paveldo objektus, esančius Tauragės rajono savivaldybės teritorijoje, ir imtis priemonių dėl jų įregistravimo (ataskaitos 1 dalis).

¹⁶ Finansinio audito 2016-07-13 ataskaita Nr. AP-6 „Dėl Tauragės rajono savivaldybės administracijoje atlikto finansinio ir teisėtumo audito rezultatų“;

¹⁷ Lietuvos Respublikos viešųjų įstatų įstatymas, Nr. I-1428, 1996-07-03 (su vėlesniais pakeitimais);

¹⁸ Veiklos audito 2017-01-24 ataskaita Nr. AP-1 „Savivaldybės nekilnojamojo turto (pastatų ir patalpų) valdymas“.

3. Siekiant optimizuoti viešųjų pirkimų vykdymą ir vidaus kontrolę parengti Viešųjų pirkimų organizavimo ir vidaus kontrolės tvarkos aprašą (ataskaitos 3.1 dalis).

4. Siekiant užtikrinti skaidrą ir ekonomišką biudžeto lėšų naudojimą parengti Viešųjų renginių organizavimo išlaidų tvarkos aprašą bei Kitos veiklos rėmimo ir prašymų įgyvendinimo taisykles (ataskaitos 3.1 dalis).

5. Siekiant išvengti procesų dubliavimo, perteklinės informacijos teikimo ir užtikrinti sutarčių kontrolę patikslinti Darbo vietų steigimo subsidijavimo tvarkos aprašą (ataskaitos 3.1 dalis).

6. Apskaitos klaidas ištaisyti vadovaujantis 7 VSAFAS reikalavimais ir pateikti jas 2017 metų finansinių ataskaitų rinkinyje (ataskaitos 1 dalis).

Rekomendacijų įgyvendinimo priemonės ir terminai pateikti rekomendacijų įgyvendinimo plane (žr. šios ataskaitos 2 priede).

Savivaldybės kontrolierė

Kostė Čiapienė

Savivaldybės kontrolieriaus pavaduotoja

Nijolė Marozienė

Audito ataskaitos „Dėl Tauragės rajono savivaldybės administracijoje atlikto finansinio ir teisėtumo audito rezultatų“
I priedas

Teisės aktų sąrašas

Teisės aktai, kuriais vadovautasi atliekant audito procedūras, lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumo vertinimus:

1. Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas, 1994-07-07 Nr. I-533 (su vėlesniais pakeitimais);
2. Lietuvos Respublikos biudžetinių įstaigų įstatymas, 1995-12-05 Nr. I-1113 (su vėlesniais pakeitimais);
3. Lietuvos Respublikos viešųjų įstaigų įstatymas, 1996-07-03 Nr. I-1428 (su vėlesniais pakeitimais);
4. Lietuvos Respublikos Civilinis kodeksas, 2000-07-18 Nr. VIII-1864 (su vėlesniais pakeitimais);
5. Lietuvos Respublikos Darbo kodeksas, Žin. 2002, Nr. 64-2569 (su vėlesniais pakeitimais);
6. Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymas, 1990-07-30 Nr. I-430 (su vėlesniais pakeitimais);
7. Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymas, 1996-08-13 Nr. I-1491 (su vėlesniais pakeitimais);
8. Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymas, 2001-11-06 Nr. IX-574 (su vėlesniais pakeitimais);
9. Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės įstatymas, Nr. X-1212, 2007-06-26 (su pakeitimais ir papildymais);
10. Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymas, 2002-05-23 Nr. IX-900 (su vėlesniais pakeitimais);
11. Lietuvos Respublikos vidaus kontrolės ir vidaus audito įstatymas, 2002-12-10 Nr. IX-1253 (su vėlesniais pakeitimais);
12. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1993-07-08 nutarimas Nr. 511 „Dėl Biudžetinių įstaigų ir organizacijų darbuotojų darbo apmokėjimo tvarkos tobulinimo“ (su vėlesniais pakeitimais);
13. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999-06-03 nutarimas Nr. 719 „Dėl Inventorizacijos taisyklių patvirtinimo“ (2014-10-03 nutarimo Nr. 1070 redakcija);

14. Lietuvos Respublikos finansų ministro 2003-07-03 įsakymas Nr. 1K-184 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikacijos patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais);

15. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003-05-27 nutarimas Nr. 650 „Dėl darbuotojo, valstybės tarnautojo ir žvalgybos pareigūno vidutinio darbo užmokesčio apskaičiavimo tvarkos aprašas patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais);

16. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006-05-06 nutarimas Nr. 432 „Dėl Viešojo pirkimo-pardavimo sutarčių, sudaromų ilgiau kaip 3 metams, terminų nustatymo kriterijų ir atvejų, kuriais gali būti sudaromos tokios sutartys, aprašo patvirtinimo“;

17. Lietuvos Respublikos finansų ministro 2003-05-08 įsakymas Nr. 1K-123 „Dėl minimalių finansų kontrolės reikalavimų patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais);

18. Lietuvos Respublikos finansų ministro 2005-05-25 įsakymas Nr. 1K-170 „Dėl biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos taisyklių patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais);

19. Tauragės rajono savivaldybės tarybos 2014-11-26 sprendimas Nr. 1-288 „Dėl Tauragės rajono savivaldybės biudžetinių įstaigų pajamų naudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo“;

20. Tauragės rajono savivaldybės tarybos 2010-12-15 sprendimas Nr. 1-1821 „Dėl Tauragės rajono savivaldybės viešojo sektoriaus subjektų ilgalaikio turto nusidėvėjimo (amortizacijos) ekonominių normatyvų taikymo“ (2014-10-16 sprendimo Nr. 1-278 pakeitimas);

21. Tauragės rajono savivaldybės tarybos 2014-11-26 sprendimas Nr. 1-339 „Dėl Tauragės rajono savivaldybės turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo tvarkos aprašo patvirtinimo“;

22. Tauragės rajono savivaldybės tarybos 2014-11-26 sprendimas Nr. 1-341 „Dėl Tauragės rajono savivaldybės turto perdavimo panaudos pagrindais laikinai neatlygintinai valdyti ir naudotis nuomos tvarkos aprašo patvirtinimo“ (2015-10-14 sprendimo Nr. 1-264 redakcija);

23. Tauragės rajono savivaldybės bendruomenių rėmimo nuostatai, patvirtinti Administracijos direktoriaus 2015-04-10 įsakymu Nr. 5-329;

24. Naujai įregistruotų mažų ir labai mažų verslo įmonių pradinio steigimosi išlaidų subsidijavimo tvarkos aprašas, patvirtintas 2012-03-21 sprendimu Nr. 1-323;

25. Darbo vietų steigimo subsidijavimo tvarkos aprašas, patvirtintas 2015-11-11 sprendimu Nr. 1-297;

26. Tauragės rajono savivaldybės daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo) programa ir daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo) taisyklės, patvirtintos tarybos 2011-10-11 sprendimu Nr. 1-181 (2014-11-26 sprendimo Nr. 1-335 redakcija)

Audito ataskaitos „Dėl Tauragės rajono savivaldybės administracijoje atlikto finansinio ir teisėtumo audito rezultatų“ 2 priedas

Rekomendacijų įgyvendinimo planas

Eil. Nr.	Rekomendacija	Subjektas, kuriam pateikta rekomendacija	Veiksmas / Priemonės / Komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
1	2	3	4	5
1.	Siekiant užtikrinti finansinių ataskaitų rinkinių duomenų teisingumą, rekomenduojame sukurti kontrolės priemones, kad kiekvieno ataskaitinio laikotarpio pabaigoje būtų teikiama informacija apie teisminių ginčų eigą ir galimus įsipareigojimus ir vertinama tikimybė juos vykdyti (ataskaitos 1 dalis).	Tauragės rajono savivaldybės administracija	Papildysime Finansų kontrolės taisyklės nustatant kontrolės procedūras, kurios užtikrintų, kad kiekvieno ataskaitinio laikotarpio pabaigoje būtų teikiama informacija apie teisminių ginčų eigą ir galimus įsipareigojimus ir vertinama tikimybė juos vykdyti.	iki 2017-09-30
2.	Siekiant, kad visas turtas būtų apskaitomas, rekomenduojame išanalizuoti informaciją apie nekilnojamojo kultūros paveldo objektus, esančius Tauragės rajono savivaldybės teritorijoje, ir imtis priemonių dėl jų įregistravimo (ataskaitos 1 dalis).		Nekilnojamojo kultūros vertybių registre peržiūrėsime ir išanalizuosime informaciją apie nekilnojamojo kultūros paveldo objektus, esančius Tauragės rajono savivaldybės teritorijoje, ir teisės aktų nustatyta tvarka juos įregistruosime.	iki 2017-11-30
3.	Siekiant optimizuoti viešųjų pirkimų vykdymą ir vidaus kontrolę rekomenduojame parengti Viešųjų pirkimų organizavimo ir vidaus kontrolės tvarkos aprašą (ataskaitos 3.1 dalis).		Parengsime Viešųjų pirkimų organizavimo ir vidaus kontrolės tvarkos aprašą.	iki 2017-11-30
4.	Siekiant užtikrinti skaidrų ir ekonomišką biudžeto lėšų naudojimą rekomenduojame parengti Viešųjų renginių organizavimo savivaldybės teritorijoje išlaidų tvarkos aprašą bei Kitos veiklos rėmimo ir prašymų įgyvendinimo taisyklės (ataskaitos 3.1 dalis).		Parengsime: 1. Viešųjų renginių organizavimo savivaldybės teritorijoje išlaidų tvarkos aprašą; 2. Kitos veiklos rėmimo ir prašymų įgyvendinimo taisyklės.	iki 2017-11-30 iki 2017-11-30
5.	Siekiant išvengti procesų dubliavimo, perteklinės informacijos teikimo ir užtikrinti sutarčių kontrolę rekomenduojame patikslinti Darbo vietų steigimo subsidijavimo tvarkos aprašą (ataskaitos 3.1 dalis).		Patikslinsime ir parengsime naujos redakcijos Naujai įregistruotų mažų verslo įmonių pradinio steigimosi išlaidų ir darbo vietų steigimo subsidijavimo tvarkos aprašą.	iki 2017-11-30
6.	Apskaitos klaidas ištaisyti vadovaujantis 7 VSAFAS reikalavimais ir pateikti jas 2015 metų finansinių ataskaitų rinkinyje (ataskaitos 1 dalis).		Apskaitos klaidas užregistruosime vadovaujantis 7 VSAFAS reikalavimais ir pateiksime jas 2017 metų finansinių ataskaitų rinkinyje.	iki 2017-09-30

Eil. Nr.	Rekomendacija	Subjektas, kuriam pateikta rekomendacija	Veiksmas / Priemonės / Komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
1	2	3	4	5
Atstovai ryšiams, atsakingi už Kontrolės ir audito tarnybos informavimą apie rekomendacijų įgyvendinimą plane nustatytais terminais: Centralizuotos buhalterijos skyriaus vedėja Ona Bartulienė, tel. (8 446) 62 847; Plėtros, investicijų ir turto valdymo skyriaus vedėja Genovaitė Pukelytė, tel. (8 446) 62 849				